

Fullmäktigemotion Ordnande av rehabilitering

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 27.10.2025 § 237

Beredningen

verksamhetsområdeschef, chefsöverläkare Katja Virta, serviceområdeschef Katja Tuliniemi, integrationschef inom socialvården Marja Paananen och integrationschef inom hälso- och sjukvården Nico Jävåjä

Fullmäktigeledamot Anna Nurmi-Lehto har lämnat in en fullmäktigemotion om ordnande av rehabilitering till Mellersta Österbottens välfärdsområde vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde 9.6.2025 (§ 36).

Svar på motionen

Helhetsinriktad rehabilitering som egen verksamhet

Mellersta Österbottens välfärdsområde Soites rehabiliteringstjänster bygger starkt på egen verksamhet. Medicinsk rehabilitering omfattar både psykoterapi och andra terapiformer – fysioterapi, ergoterapi och talterapi – vilka alla är centrala när det gäller att stödja kundernas funktionsförmåga och främja deras välbefinnande. Rehabiliteringstjänsterna baserar sig på vetenskapliga faktaunderlag och god vård- och rehabiliteringspraxis, och för varje kund upprättas en individuell rehabiliteringsplan i samarbete mellan ett yrkesövergripande team och kunden.

Soites mål är att säkerställa att varje rehabiliteringskund får den terapi hen behöver vid rätt tidpunkt och i tillräcklig omfattning. Det satsas på kvaliteten på terapibedömningar, och utifrån dem kan kunden styras till terapi som genomförs antingen som egen verksamhet eller som köpt tjänst. Antalet kunder och prestationer inom den egna verksamheten har varit stabilt de senaste åren, vilket visar på tjänsternas kontinuitet och tillgänglighet.

Om terapiformerna inom medicinsk rehabilitering: fysioterapi, ergoterapi, talterapi

Den medicinska rehabilitering som ordnas av den offentliga hälso- och sjukvården styrs av hälso- och sjukvårdslagen, där ansvaret för att ordna medicinsk rehabilitering tilldelas välfärdsområdet, om ansvaret enligt lag inte tillhör någon annan; FPA, försäkringsbolag eller Statskontoret, eller när ansvaret för att ordna och bekosta rehabiliteringen inte tydligt kan fastställas.

Fysioterapi, ergoterapi och talterapi är en väsentlig del av medicinsk rehabilitering, utöver andra tjänster som definieras i hälso- och sjukvårdslagen, såsom rådgivning och handledning som gäller rehabilitering, hjälpmedelstjänster, anpassningsträning och rehabiliteringsundersökning. Målet med tjänsterna och terapierna inom medicinsk rehabilitering är att upprätthålla och förbättra kundernas funktionsförmåga, förebygga försämring av

funktionsförmågan samt att ge stöd i fråga om att klara sig självständigt i vardagen. I genomförandet av alla tjänster betonas kundcentrering, yrkesövergripande samarbete och metoder som baserar sig på vetenskapliga faktaunderlag.

Psykoterapi

Psykoterapi är en central del av behandlingen av mentala störningar och stödjandet av funktionsförmågan. Personer som fyllt 16 år kan få FPA-stödd psykoterapi om arbets- eller studieförmågan riskerar att försämrans på grund av problem med mentala hälsan. Det är möjligt att få ersättning från FPA för psykoterapi eller gå i terapi på egen bekostnad.

I Soite ordnas psykoterapitjänster både som egen verksamhet och som köpta tjänster. Vid sidan om psykoterapi erbjuds psykosociala metoder och korta interventioner med låg tröskel. Dessa är viktiga särskilt vid behandling av lindrigare symtom och i förebyggande syfte.

Terapigaranti och förebyggande metoder

Soite deltar i den nationella terapigaranti-verksamhetsmodellen, vars mål är att förbättra tillgången till grundläggande mentalvårdstjänster och möjliggöra vård vid rätt tidpunkt utan onödiga dröjsmål.

Terapigarantin omfattar kort psykoterapi inom primärvården samt formbundna, korta interventioner som lämpar sig för grundläggande servicen och som kan utföras av utbildade yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården.

Förebyggande tjänster och tjänster med låg tröskel utvecklas kontinuerligt. Till exempel webbaserade egenvårdsprogram, korta interventioner och psykosociala metoder (såsom Cool Kids, IPT-N, korta interventioner vid depression, familjeterapi, kognitiv korttidsterapi) ingår i Soites serviceutbud. Dessa syftar till att stödja kundernas funktionsförmåga och förebygga behovet av tyngre tjänster.

Samarbete och utveckling

Produktion av högklassiga och verkningsfulla rehabiliteringstjänster förutsätter nära samarbete mellan välfärdsområdet och den privata och tredje sektorn. Servicesedeln är ett viktigt verktyg i detta samarbete, och Soite satsar på utbildning och på att utveckla personalens kompetens så att tjänsterna motsvarar klienternas behov och nationella rekommendationer.

Närmare statistik finns som kompletterande material

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. anteckna fullmäktigemotionen som Anna Nurmi-Lehto har väckt för kännedom,
2. anteckna det svar som ges på fullmäktigemotionen för kännedom,

3. delge svaret till välfärdsområdesfullmäktige för kännedom,
4. att motionen anses vara slutbehandlad i och med detta beslut.

Beslut Förslaget godkändes.

Mellersta Österbottens välfärdsområdesfullmäktige 03.11.2025
1051/00.02.01/2025

Beredningen verksamhetsområdeschef, chefsöverläkare Katja Virta,
serviceområdeschef Katja Tuliniemi, integrationschef inom
socialvården Marja Paananen och integrationschef inom hälso- och
sjukvården Nico Jävåjä

Bilaga Fullmäktigemotion

Förslag till beslut Välfärdsområdesfullmäktige antecknar svaret på
fullmäktigemotionen för kännedom i enlighet med
välfärdsområdesfullmäktiges förslag.

Beslut